

EFFECTIVENESS OF GRASSING FOR SETTING ARABLE LAND ASIDE

Účinnost cíleného zatravnění při ukládání orné půdy do klidu

Miluše SVOBODOVÁ, Jaromír ŠANTRŮČEK, Václav BRANT
KPI AF ČZU

Souhrn, klíčová slova

Polní maloparcelový pokus byl založen v roce 1996 na pokusném pozemku ČZU v Praze. Porosty vzniklé samozatravněním nebo výsevem trav byly 1 krát ročně sečeny s odklizením biomasy, 1x nebo 2 krát ročně mulčovány. V porostech byl sledován podíl trav, jetelovin a ostatních dvouděložných druhů, který se v 5. až 6. roce na samozatravněných plochách přiblížil úrovni ploch osetých travami (50-80% trav).

orná půda, ukládání do klidu, samozatravnění, trávy

Summary, keywords

A plot field trial was established in the year 1996 on the experimental field of the University of Agriculture in Prague. The stands resulting by spontaneous grassing or sown by grasses were 1 times per year cut with removing of the mass, 1 or 2 times mulched. The share of grasses, legumes and the other dicotyledonous species in the aboveground biomass was measured. In the 5th and 6th year of vegetation the shares on the spontaneously grassed areas were similar to ones on the sown plots (50-80% of grasses).

set-aside land, spontaneous grassing, grasses,

Úvod

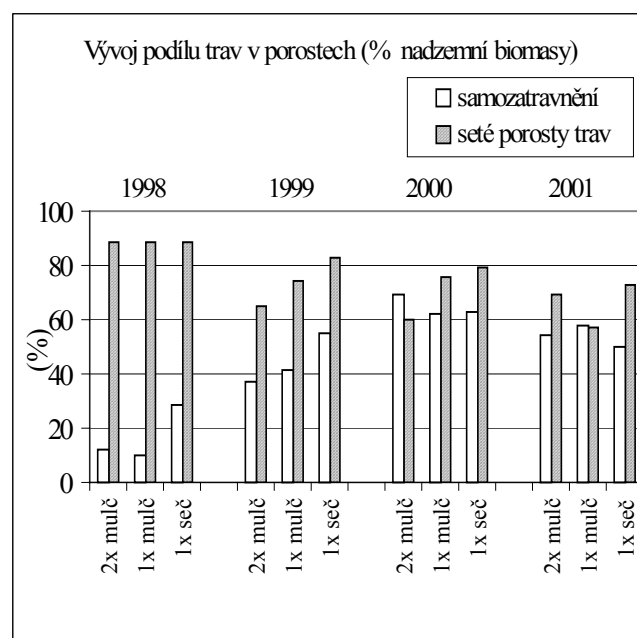
Samozatravnění je jednou z méně vhodných metod ukládání orné půdy do klidu. Z hlediska ochrany půdy před erozí, zaplevelením, ochrany zdrojů vody (Truneček, Šantrůček, Svobodová 1999) a zachování kulturního rázu krajiny je účelné cílené zatravnění dočasně nevyužívané půdy. V příspěvku se zabýváme porovnáním stavu samozatravněných a osetých ploch při různých způsobech sklizně v průběhu 5 let po uložení půdy do klidu.

Metody

V roce 1996 byl na pokusném pozemku ČZU v Praze (černozem, 281 m n.m., průměrná roční teplota 9,3°C, průměrná roční suma srážek 472 mm). Parcely byly ponechány samozatravnění nebo osety travami (*Bromus catharticus* Vahl. cv. Tacit, *Arrhenatherum elatius* /L./ P.Beauv. ex J.S. et K.B.Presl cv. Median, *Festuca pratensis* L. cv. Otava, *Dactylis aschersoniana* Graben cv. Tosca). V následujících letech byly porosty 1x ročně sečeny s odvozem hmoty, 1x nebo 2x ročně mulčovány mulčovačem AS 27/2 Enduro (BRD). Poslední sklizeň byly prováděna na konci vegetace. Byl sledován vývin porostů (podíl trav, jetelovin, ostatních dvouděložných druhů).

Výsledky - diskuse

Z výsledků je patrný dlouhodobý proces samozatravnění ploch ponechaných bez porostu i při jejich pravidelném obhospodařování (sklizeni) od ponechání půdy ladem (Šantrůček, Svobodová, Brant, 1998). Ve 3. roce vegetace nepřekročil podíl trav 30%, na mulčovaných plochách se pohyboval kolem 10%, 70-90% tvořily dvouděložné, většinou plevelné druhy. V 5-6 roce dosáhl podíl trav 50-60%, což záviselo i na průběhu počasí v jednotlivých letech a podíl jetelovin byl 17-34%. Významně se v těchto letech snížil podíl ostatních

dvouděložných druhů. Vzhledem k ekologickým podmínkám stanoviště nelze předpokládat, že se podíl trav v budoucnu ještě výrazně zvýší. Osev ploch vybranými druhy trav se jevil jako vhodný. Jejich podíl v porostu se z téměř 90% ve 3. roce vegetace snížil na 57-80% v 5. a 6. roce a blížil se podílu trav na samozatravněných plochách obdobně, jako podíl jetelovin a ostatních dvouděložných druhů. V praxi na větších plochách lze předpokládat, že proces samozatravnění by probíhal pomaleji.

References - Použitá literatura

- Svobodová, M. – Šantrůček, J. – Brant, V. – Truneček, J.: Proceedings of ISTRO conference, Brno, 190-193, 1999.
Šantrůček, J. - Svobodová, M. - Brant, V.: Zeszyty naukowe, č. 330, 54/I, 59-68, 1998.
Truneček, J. - Šantrůček, J. - Svobodová, M.: Proceedings of Grassland ecology V., VÚTPHP Banská Bystrica, 402-407, 1999.

Řešeno v rámci výzkumného záměru MSM 41210-0004